

Klargjøring av kriterier er ønskelig

Asle Hoffart
Modum Bad
asle.hoffart@modum-bad.no

Sverre Urnes Johnson
Psykologisk institutt, UiO og Modum Bad

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Vi ønsker å bringe debatten tilbake til utgangspunktet: kvalitetskriterier for behandlingstilnærminger som skal godkjennes for spesialiteten psykoterapi.

Asle Hoffart og Sverre Urnes Johnson

Foto: Unni Tobiassen Lie; Erik Engblad/UiO

Vi innser at vi så langt har bidratt til å fjerne debatten fra det som den opprinnelig handlet om – kvalitetskriterier for behandlingstilnærminger som skal inngå i og få støtte i spesialistutdanningen. Vi ønsker å bringe oppmerksomheten tilbake. Psykologforeningen har vedtatt at demonstrert effekt av tilnærmingen er et minimumskrav. Nissen-Lie (2025) (og et mindretall i arbeidsgruppen som skulle fremme vedtaksforslag til Sentralstyret) synes å være enig i dette kravet, men hevder at det er for snevert. Følgende tilleggsformulering ble foreslått: «I vurderingen av evidens skal man være oppmerksom på at psykoterapimetode ikke virker alene, men gjennom en terapeut «med et sett av relevante ferdigheter» (Nissen-Lie, 2025).

Det er uklart for oss hvordan dette utsagnet bidrar til å avklare den relative kvaliteten av behandlingstilnærminger. Det verken angir noe kriterium i seg selv eller gir noen veiledning i hvordan

de andre kriteriene skal brukes. Videre synes vi at innholdet i utsagnet uttrykker en selvfølgelighet, det vil si at det følger av definisjonen av psykoterapi (se f.eks. Wampold & Imel, 2015, s. 21), og dermed gjelder for enhver behandlingstilnærming. Utsagnet kan kanskje forstås som en *påminnelse* om at behandling gis gjennom en terapeut, og at også samarbeidet er avgjørende for utfallet. Mottagerne av påminnelsen er i denne sammenheng dem som potensielt kan delta i rådet som skal vurdere utdanninger, det vil vel si alle kliniske psykologer. I vår kliniske praksis har vi imidlertid ikke støtt på psykologer – innbefattet oss selv – som ikke innser betydningen av og prøver å få til et samarbeidende engasjement i behandlingen. For oss virker derfor utsagnet mindre relevant. Det er ønskelig at kritikerne klargjør hvilke kriterier for å vurdere den relative kvaliteten av behandlingstilnærminger som de mener bør legges til.

Videre mener vi at Nissen-Lie (2025) feilaktig tillegger oss holdninger vi ikke har: «Fagpolitisk kunne vi vunnet mye på å holde oss til en medisinsk modell. Da ville kanskje psykoterapi hatt mer prestisje, og vi kunne implementere metodene uten så mye diskusjon. Noen av oss lengter etter en slik tilstand – å kunne slå i bordet med 'at bare man gir en metode X, vil pasienten bli frisk.'» Vi mener at vi så langt har diskutert om både allianse og metode er avgjørende, eller om bare alliansen er avgjørende, gitt at en eller annen bona fide-metode anvendes. Begge disse synspunktene ligger langt fra det som skisseres over. En meningsfull debatt forutsetter at vi unngår å tillegge kolleger «lengsler» og meninger som de ikke har uttrykt eller vist.

Referanser

- Nissen-Lie, H. (2025). *Om terapiens ureduserbare kompleksitet og evidensspørsmålet*. Tidsskrift for Norsk psykologforening. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as05ae-Om-terapiens-ureduserbare-kompleksitet-og-evidenssp-rsm-let>
- Wampold, B. E. & Imel, Z. E. (2015). *The great psychotherapy debate. The evidence for what works in psychotherapy*. Routledge.

